

T.C. ESKİŞEHİR OSMANGAZI ÜNİVERSİTESİ

PERFORMANS PROGRAMI NEDİR?

Performans Programlarının Temel Kavramları Nelerdir?

Performans esaslı bütçeleme: Kaynakların kamu idarelerinin amaç ve hedefleri doğrultusunda tahsisini ve kullanılmasını sağlayan, performans ölçümü ve değerlendirmesi yaparak ulaşılmak istenen hedeflere ulaşıp ulaşılmadığını tespit eden ve sonuçları raporlayan bir bütçeleme sistemidir.

Stratejik plan: Kamu idarelerinin orta ve uzun vadeli amaçlarını, temel ilke ve politikalarını, hedef ve önceliklerini, performans ölçütlerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımlarını içeren plandır.

Misyon: Bir kamu idaresinin ne yaptığını, nasıl yaptığını ve kimin için yaptığını açıkça ifade eden, idarenin varlık sebebini açıklayan temel bir bildirimdir.

Vizyon: Bir kamu idaresinin ulaşmayı arzu ettiği geleceğinin iddialı ve gerçekçi bir ifadesidir.

Amaç: Stratejik planda yer alan ve kamu idaresinin ulaşmayı hedeflediği sonuçların kavramsal ifadesidir.

Hedef: Stratejik planda yer alan amaçların gerçekleştirilmesine yönelik spesifik ve ölçülebilir alt amaçlardır.

Performans programı: Bir kamu idaresinin program dönemine ilişkin performans hedeflerini, bu hedeflere ulaşmak için yürütecekleri faaliyetler ile bunların kaynak ihtiyacını ve performans göstergelerini içeren programdır.

Program dönemi: Bütçesi hazırlanan yılı ifade eder.

Performans hedefi: Kamu idarelerinin stratejik planlarında yer alan amaç ve hedeflerine ulaşmak için program döneminde gerçekleştirmeyi planladıkları çıktı-sonuç odaklı hedeflerdir.

Performans göstergesi: Kamu idarelerince performans hedeflerine ulaşıp ulaşılmadığını ya da ne kadar ulaşıldığını ölçmek, izlemek ve değerlendirmek için kullanılan ve sayısal olarak ifade edilen araçlardır.

Faaliyet: Belirli bir amaca ve hedefe yönelen, başlı başına bir bütünlük oluşturan, yönetilebilir ve maliyetlendirilebilir üretim veya hizmetlerdir.

Kaynak: Bütçe, döner sermaye, Avrupa Birliği fonları gibi yurt içi ve yurt dışından kamu idarelerine sağlanan her türlü mali kaynağı ifade etmektedir.

Performans Programlarını Hazırlarken Nelere Dikkat Ediyoruz?

Performans hedefleri;

- İdarenin ilgili olduğu üst politika belgelerindeki öncelikleri ile uyumlu olmalıdır.
- İdarenin stratejik planındaki amaç ve hedeflerle ilişkili olmalıdır.
- İdarenin yürüttüğü faaliyetlerle gerçekleştirilebilir olmalıdır.
- Kaynakların sınırlılığı göz önünde bulundurularak belirlenmelidir.
- Belirli, ulaşılabilir, gerçekçi ve performans göstergeleri ile ölçülebilir olmalıdır.

Performans Göstergeleri;

- Performans hedeflerine ulaşıp ulaşılmadığını ölçebilmelidir.
- Ölçülebilir, ulaşılabilir, güvenilir veri sunacak nitelikte olmalıdır.
- Hem geçmiş dönemlerin hem de diğer idarelerin benzer göstergeleriyle karşılaştırılabilir olmalıdır.

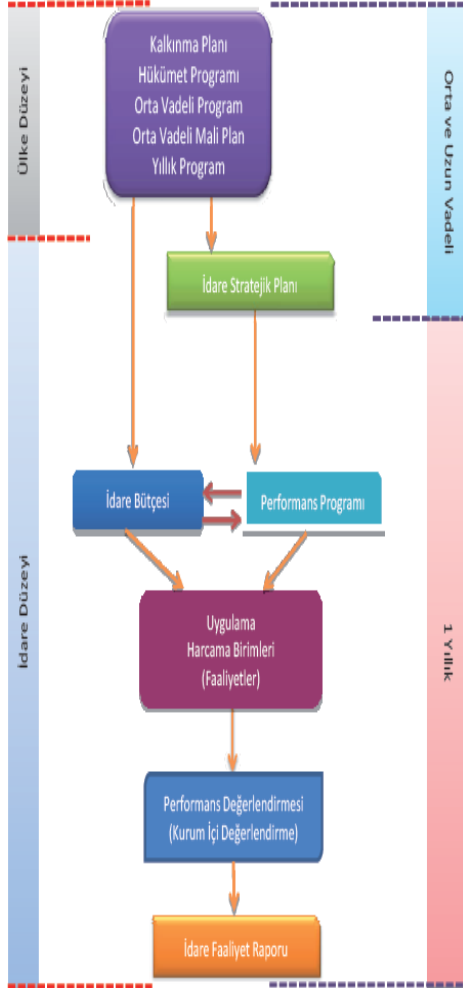
Faaliyetler;

- Hedefin gerçekleşmesine ne ölçüde katkı sağlayacağı tanımlanabilir olmalıdır.
- Uygulanabilir olmalıdır.
- Maliyetlendirilebilmelidir.
- Girdi niteliğinde faaliyet belirlenmemelidir.

Sayıştay Performans Denetim Raporları;

Sayıştay tarafından ilgililik, ölçülebilirlik, iyi tanımlama, tutarlılık, doğrulanabilirlik ve geçerlilik kriterleri çerçevesinde yapılan denetimler sonucunda ortaya çıkan raporlar göz önünde bulundurulur.

Stratejik Plan, Performans Programı ve Bütçe İlişkisi

5

Stratejik Yönetim Hiyerarşisi

Kamu idareleri; kalkınma planları, Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenen politikalar, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle stratejik plan hazırlarlar.

Stratejik planlar 5 yılda bir hazırlanırlar ve idareye ait stratejik amaç ve bu amaçlara ulaşmak için stratejik hedefler içerirler. Bu stratejik hedeflerin, idare tarafından takip edileceği taahhüt edilen stratejik göstergeleri vardır.

Ayrıca idareler bu hedefleri gerçekleştirmelerinde onlara yol gösterecek ve niteliği itibarıyla stratejik planların yıllık dilimlerini oluşturan performans programlarını hazırlamaktadır.

Performans programlarında yıllık performans hedefleri ve bu hedeflerin göstergeleri ile performans hedeflerine nasıl ulaşılabileceğini gösteren ve bütçe ile bağlantıyı sağlayan faaliyetler yer almaktadır.

6

Neden Performans Programı Hazırlıyoruz?

Kamu mali yönetim sürecini yeni bir anlayışla ele alan 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa göre, kamu idarelerinin, kamu hizmetlerini istenilen düzeyde ve kalitede sunabilmek için bütçeleri ile faaliyet bazında kaynak tahsislerini; stratejik planlarına, yıllık performans hedefleri ile göstergelerine dayandırmaları gerekmektedir.

Performans Programları kamu kaynaklarının tahsisinde ve kullanımında etkinlik sağlar

Kamu idareleri kaynaklarını performans hedeflerine tahsis ederek daha etkin yönetebilmektedirler. Kamu idareleri hedeflerini açık bir şekilde ortaya koymakta, bu hedeflere ulaşıp ulaşılmadığını görmek amacıyla göstergeler belirlemekte ve performanslarını sürekli olarak izlemekte ve değerlendirebilmektedir.

Performans Programları saydamlık ve hesap verebilirliğin sağlanmasında önemli bir araçtır.

7

Kamu idareleri performans yönetiminin bir parçası olarak performans programlarını sağlıklı bir şekilde hazırlamaları ve bunu uygulamaları durumunda; kamu mal ve hizmetlerinin kalitesi artacak,

- 1) İdareler daha etkin yönetim için gerekli bilgilere sahip olacak,
- 2) Hesap verme sorumluluğu gelişecek,
- 3) Mali saydamlık sağlanacak, idarelerin sadece mevcut sorunlarının tespiti değil, gelecekteki muhtemel sorunlarının sinyallerinin algılanması sağlanacak,
- 4) Politika yapma ve karar alma kalitesi güçlenecektir.

Temel amacı kamu idarelerinin hedeflerine ulaşmalarını sağlamak olan performans programları ile idareler orta ve uzun vadeli hedeflerini oluşturarak kurum kültürüne uzun vadeli bir bakış açısı kazandırıyorlar.

Bu Broşür Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı uyarınca Performans Programı farkındalığını arttırmak amacıyla, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından hazırlanmıştır.

8